

**PRIMERA PART
CATALUNYA**

1 (UN)

EN MARTÍ PORTA LES NOTES!

En Martí portava les notes a la butxaca. Eren dolentes, però la mare ja ho sabia. No era cap sorpresa, doncs. Pujà les escales i, sense desenganxar la clau dels pantalons, obrí la porta. Donà un cop massa fort, que feu trontollar el mirall de l'entrada, i ensopegà amb la butaca del rebedor. Amb la motxilla, fregà la blanca paret, de tan embalat que anava. En Martí tenia molta pressa o almenys ho semblava! Volia veure la mare, que era a la cuina omplint el rentavaixella.

—Mare, ja no hem de tornar més a l'escola fins després de vacances! —digué en Martí entusiasmat.

—Ja ho sé. Quina novetat! Per això tanta pressa? Vinga, endreça la teva habitació, que no hi ha res al seu lloc! Per cert, has portat per fi l'equip de gimnàstica? —inquirí la mare mirant-se'l amb tendresa i fermesa a la vegada.

—No... Me l'he descuidat, però he portat la carpeta que vaig perdre fa dies... I també he recuperat l'estoig. Algú se'l va emportar a la sala de dibuix... —digué decidit en Martí.

—Martí, no acabem mai. O bé et deixes una cosa o bé te'n deixes una altra! I això quan no perds l'estoig o un

llibre... —acabà dient, resignada, la mare, mentre preparava el sopar—. Apa!, dutxa't, que t'ajudaré a endreçar els llibres.

En Martí era distret de mena. I molt reservat. La mare no sabia mai què pensava quan el renyava. Mai no es queixava ni es revoltava. Es limitava a mirar, resignat, carregant-se totes les culpes. De fet, era ell qui perdia l'equip, qui s'oblidava l'agenda a casa i no apuntava els deures.

En Martí passà per la cuina per anar a deixar la roba bruta i arribà només amb un mitjó. La mare ja n'havia trobat el rastre i anava al seu darrere amb els pantalons, el mitjó i els calçotets.

—Sempre et dic que no facis les coses de bursada!, però mai no em fas cas...

—Mare, quin dia som de la setmana?

—Divendres! Quin dia vols que sigui?

—Quan marxem de vacances?

—Demà al matí. Ja fa dues setmanes que t'ho estic dient!

—Tantes vegades no m'ho has pas dit, eh!

Aquella Setmana Santa havia de ser un respir, tant per a la Clàudia com per a en Martí. Havien tingut un trimestre molt atribolat. La Clàudia havia après moltes matemàtiques i socials gràcies al seu fill. Se sabia totes les fórmules hagudes i per haver. Si no hagués estat per les llargues vetllades de tots dos fent deures, repassant lliçons i acabant guies de treball, en Martí no hauria tret un aprovat justet, justet.

Aquell Martí, que sempre anava atabalat, amb la camisa per fora, els pantalons un pèl abaixats i no pas per la moda; amb la cartera mig oberta, l'entrepà a la mà i un dossier a l'altra, i amb la bossa d'esport penjant del coll, aquell Martí... era en Martí, el seu fill estimat amb bogeria; sabia, però, que les coses no podien pas anar bé d'aquella manera. Havia de fer un canvi, un gran canvi per anar per la vida.

La Clàudia tenia pendent una gran decisió. A l'empresa de relacions internacionals on treballava, li havien encomanat un viatge per l'Orient durant l'estiu, i el dilema de separar-se d'en Martí o no era molt difícil. Seria la primera vegada, però no tenia gaires opcions per escollir: o bé acceptava la proposta, o bé la tornarien a relegar. No seria pas la primera vegada, i fins aleshores no li havia importat: primer era en Martí, abans que tot i que ningú!

La idea de deixar-lo amb algun familiar era pràcticament impossible. No tenia pares ni avis. Només una germana, la Rosa.

«La Rosa queda descartada», va pensar la Clàudia en el moment que valorava totes les possibilitats viables.

Encara que fos la seva germana, ni s'ho havia plantejat! Hi havia unes raons que queien pel seu propi pes... Més ben dit!, una raó que queia pel seu propi pes: la Rosa era veterinària!

«I aquesta és una raó?», algú es pot preguntar...

Doncs sí. La Rosa treballava a Indonèsia, a l'illa de Borneo, al costat de la selva, amb els orangutans.

Les dues germanes s'estimaven molt tot i la distància. Havien perdut els pares en un accident de trànsit i això les havia unides moltíssim. Compaginant els estudis amb el treball, la Clàudia va acabar Econòmiques, i la Rosa, Veterinària.

Les relacions de la Clàudia amb un company de facultat no van resultar tan idíl·liques com pensaven i van acabar amb una discussió i un cop de porta i, nou mesos més tard, amb l'aparició d'en Martí en les vides de les dues germanes.

Ja eren tres i, encara que la vida s'havia complicat força, les germanes, unides, van sortir-se'n prou bé.

La Rosa, de sempre, havia tingut la idea d'especialitzar-se i se n'anà a fer un màster a Londres. Compaginant primer la neteja d'un hotel amb les classes a la facultat, i després amb les urgències en un centre veterinari de nit, la Rosa aprovà el màster i, veient un futur entre gats i gossos, acceptà la proposta que li oferiren —ben bé de casualitat— d'anar-se'n a Indonèsia a un centre que tenia cura dels orangutans ferits, enmig de la selva de Borneo.

La Clàudia ni hi pensava, en aquella possibilitat, l'havia descartada d'antuvi sense ni pensar un moment en els pros i els contres. Era inimaginable que la seva germana pogués fer de cangur a en Martí, i això que ho havia fet tantíssimes vegades...

Però ara era massa lluny. A l'altra banda del món!
A Indonèsia!

Com li podia passar pel cap enviar en Martí a la selva, amb els orangutans? En Martí, que preferia no anar sol per

Barcelona per por de perdre's! En Martí, que sempre era a la lluna! En Martí, a qui costava tant d'aprendre les coses!

«I per què no?», pensà de sobte la Clàudia. Ben mirat, s'estaria amb la seva germana, la persona en qui confiava més del món, la persona que estimava en Martí tant com ella. Un canvi d'aires... Potser era això el que necessitava el seu fill.

La Clàudia ja havia decidit on aniria en Martí aquell estiu...

2 (DOS)

EN MARTÍ NO HI ESTÀ D'ACORD!

És clar que primer calia consultar-ho amb el seu fill i l'última paraula la tenia en Martí. La Clàudia, després de sopar, va fer sortir el tema.

—M'ofereixen fer una feina fora durant l'estiu. Ens aniria molt bé perquè així podria triar l'horari que més em convingués. Podria estar més per tu.

—Doncs endavant, mare! Si a tu et sembla bé, a mi també. Cap problema! —es limità a dir en Martí, que mai no tenia res a dir. Tot li anava bé, potser perquè així no s'havia d'esforçar a trencar-se la closca.

—Hi estàs d'acord?

—Ja t'he dit que a mi ja m'està bé... Hi parlen anglès, allà?

—Sí, és clar, és l'única manera d'entendre's amb aquella gent, perquè, d'àrab, no en sé gens!

—Perfecte! Així practicaré l'anglès; ja saps que el porto una mica fluix... —contestà en Martí.

La Clàudia ja havia començat i ara faltava la part més delicada:

—El problema és que tu no pots venir —continuà la mare.

—I què faré, doncs? —preguntà en Martí amb veu exageradament desemparada.

—Podries anar amb la Rosa... —deixà anar la Clàudia, sense pausa.

—La tieta viu molt lluny! No vols que vingui amb tu, però vols que vagi amb la tieta! No t'entenc, mare.

—Seria una ocasió per conèixer un altre món, veuries altres maneres de viure i de veure la vida —digué un xic insegura.

—I què vols? Que hi vagi sol? Si no sabré arribar-hi! Em perdré! Que no em coneixes?

—Sí, ja sé que et perds, no m'ho recordis.

—I quants avions hauré d'agafar? I qui em dirà a quin avió he de pujar? Mare, em sembla que portes les coses massa enllà! —acabà dient en Martí.

L'endemà, per l'autopista cap a l'Empordà, mare i fill es dedicaren a discutir sobre l'assumpte, a iniciativa de la Clàudia, és clar!

—Em perdré per Europa i m'hauràs de venir a buscar. Jo no hi vaig. Prefereixo anar a un campament tot l'estiu. Mira!, la veïna hi va cada any, sempre al mateix campament. Em penso que, gaire avorrit, no ho deu pas ser!

Tot i el clima de diàleg que imperava, no hi havia manera. En Martí no baixava del ruc, ni la Clàudia tampoc!

La Clàudia, però, tenia totes les vacances de Setmana Santa per convèncer-lo.

En arribar al poble d'Albanyà, il·luminat per les dotze finestres que formaven el centre urbà, aparcaren el cotxe

a l'entrada d'un edifici atrotinat, que abans havia estat la rectoria.

Un cop instal·lats a l'apartament de l'única fonda que hi havia en un poblet de cent i pocs habitants a l'hivern, se'n van anar amb bicicleta fins a la gorga del pont romànic que hi havia a un parell de quilòmetres.

La Clàudia, esbufegant al darrere en plena pujada, anava fent incursions:

—He parlat amb en Ben i crec que ho podem muntar perquè tinguis un viatge còmode i segur.

—Has trucat a Holanda? Sí que t'ho prens seriosament, mare!

—M'escoltes o no?

—Sí, t'escolto! Explica, explica!

—En Ben té una amiga que treballa a l'aeroport d'Amsterdam i diu que hi ha un servei de recollida als aeroports.

—Servei de recollida com els paquets? Ara resulta que soc un paquet, oi? Vols que em redueixi a un simple paquet?! Vinga, mare, no m'empipis. T'he dit que no vull. I pedala més, que et quedaràs a mig camí!

Mare i fill aparcaren el tema per uns moments per admirar un paisatge tan bucòlic com aquell, amb el brogit del riu agitat xocant contra les blanques roques de la riba. Des del pont de la Boixeda, la Muga s'imposava amb la seva llarga figura sinuosa i ensordidora. Les parets del vell pont aguantaven pacientment les batzacades d'un corrent ferotge que s'emportava el fullam i les branques dels marges.

Aquella tarda preciosa, amb la llum parcialment tapada per núvols blancs, que deixaven entreveure un sol que es barallava per no desaparèixer a l'horitzó, entre la silueta del Bassegoda i del Comanegra, s'acabà amb sopa i carn d'olla preparades per la mestressa de la fonda.

—Ja saps que mai no t'exigeixo res. Bé, en qüestió d'estudis, sí, però crec que una experiència com la que pots tenir amb la tieta no la tindràs mai.

—Mare, no comencis un altre cop, que això ja passa de mida! No entenc quina dèria tens ara amb això de Borneo. La tieta fa temps que hi és i mai no havies parlat d'anar-hi.

—Ja m'hauria agradat de fer un viatge com aquest, però la tieta no ens el recomanava. Deia que per als nens és més perillós que per als grans, i que ja hi hauria temps.

—I ha arribat el moment, oi?

—Doncs, en certa manera, sí. Ja no ets un nen petit.

—Doncs anem-hi tots dos plegats! No cal que hi vagi jo sol!

Era una conversa interminable. Els arguments que podia defensar la Clàudia no convencien de cap manera el seu fill. Amb tot això, van fer un parèntesi en arribar a les postres, unes trufes amb nata que en Martí s'empassà en un tres i no res.

—Et farà mal, la nata, si te la menges tan de cop!

—I tu, que fas règim, ara? No et prens ni un cafè? Que estrany, amb tanta xerrameca has perdut la gana, o què?

—No, no he perdut la gana, ni faig règim. I sí, vull cafè, però me'l prendré a cal Ramon.

Per pair el sopar, anaren convidats a fer un cafè a cal Ramon i l'Anna Maria, uns estiuejants de tota la vida que sabien totes les rutes i forats d'aquelles muntanyes.

—Demà, una colla anem a caminar fins a la Parada —anuncià en Ramon, assaborint una infusió de menta amb polioli.

—Que hi anirà la Mont? —preguntà en Martí, encuriosit, mirant-se l'Anna Maria.

L'Anna Maria assentí amb el cap, i en Martí, automàticament, ja tenia decidit que ell també hi aniria, a l'excursió.

La Mont era una bona amiga, de tota la vida, que vivia al poble, en una casa gran, plena d'animals de granja.

Juntament amb altres fills d'estiuejants i l'escàs jovent del poblet, formaven una colleta ben avinguda. Cada Setmana Santa i estiu s'ho passaven d'allò més bé. Excursions, ballades, festes majors, tardes al riu, nits de cinema a l'aire lliure, partides de billar al bar de la fonda, sempre hi havia motius per trobar-se i passar-s'ho bé.